КАТЕДРА
СОЦИАЛНА МЕДИЦИНА
И ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ

Конспект за изпит по Глобални тенденции на общественото здраве

(МАГИСТРИ ПО УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИ ГРИЖИ – 2 СЕМ.)

Утвърдил:
проф. д-р Р. Стефанов, дм
Ръководител катедра

1. Същност на глобалните проблеми на общественото здраве. Основни компоненти и принципи на общественото здраве.
2. Здравни данни и индикатори за глобален здравен мониторинг.
3. Основни детерминанти на глобалното здраве.
4. Демографски процеси и глобално здраве. Тенденции на глобалния здравен статус.
5. Глобални проблеми на хроничните неинфекциозни заболявания. Измерване на тежестта на заболяванията.
6. Глобално здраве и международни организации. Програми на Световна здравна организация и Европейски съюз в областта на общественото здраве.
7. Глобално здраве и здравните системи.
8. Глобални проблеми на репродуктивното здраве и здравето на жените.
9. Глобални проблеми на здравето на децата.
10. Глобални здравни и хуманитарни организации – Световна здравна организация, Европейска комисия, Програма за развитие на ООН, Международен Червен кръст.
11. Глобални проблеми на заразните заболявания. Превенция и контрол. Системи за надзор и ранно предупреждение. Антимикробна резистентност. Биотероризъм. Роля на Европейски център за превенция и контрол на заболяванията.
12. Околна среда и глобално здраве.
13. Редки болести като глобален здравен проблем. Пренатална профилактика. Неонатален скрининг. Трансплантации и безопасност на субстанции от човешки произход.
14. Етика и човешки права в глобалното здраве.

Литература

1. Христова-Атанасова Е, Костадинов К, Димитров К, Белова В. Социална медицина: кратък компендиум. Стефанов Р, редактор. Пловдив: Медицински университет - Пловдив; 2026. Достъпно на: https://socmed.raredis.org/.
2. Стефанов Р. Социална медицина: подходи за обучение и модели. Пловдив. 2010.

3. Грънчарова, Г., Александрова-Янкуловска, С. Глобални проблеми на общественото здраве. Първо издание. Плевен: Медицински университет – Плевен, Център за дистанционно обучение, 2013.
4. Грънчарова Г., Янкуловска С. Основи на социалната медицина. 2021.
5. Стефанов Р. Социална медицина: подходи за обучение и модели. Изд. „Студио Гриф“, Пловдив, 2010.
6. Салчев П, Веков Т, Джамбазов С, Димитров П. Социална медицина. 2-ро прераб. и доп. изд. София: Български кардиологичен институт; 2023. ISBN 978-619-7184-10-5.
7. Данон Ш. Екология и епидемиология. Изд. на НБУ, София, 2002.
8. Бийгълхол Р, Бонита Р, Келстрьом Т. Основи на епидемиологията. Изд. „Конквиста“, Варна, 1995.
9. Джамбазов С, Меков Е, Славчев Г, Веков Т, Димитров П. Клинични изпитвания. Теория, практика и препоръки. Изд. на Централна медицинска библиотека, Медицински университет – София, 2020.
10. Brody T. Clinical Trials. Study Design, Endpoints and Biomarkers, Drug Safety, and FDA and ICH Guidelines. Academic Press; 2nd edition, 2016.
11. Meinert CL. Clinical Trials Handbook: Design and Conduct. Wiley, 2012.
12. Friedman LM, Furberg CD, DeMets DL, Reboussin DM, Granger CB. Fundamentals of Clinical Trials. Springer; 5th edition, 2015.

Изготвил:
Доц. д-р Е. Христова-Атанасова, д.м.

Приет на КС №24 /24.09.2026 г.